

פרשת שופטים

לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל (יז, יא)

המהר"ל זצ"ל כותב בספרו "באר הגולה": כל תקנות, גזירות, סייגים ומנהגים שחידשו חכמינו בתורה שבעל פה מבטאים את רצון השי"ת ואותו רצון אינו מתגלה אלא במועד הנכון על ידי חכמי הדור. החכמים והצדיקים שבכל דור מהווים, איפוא, את התגלמותה של התורה שבעל פה שעל ידם יוצא רצון השי"ת מן המחשבה אל הפועל.

עלינו להבין שחכמינו הם העומדים על משמר התורה וכל אשר יורונו מחובתנו לקיים מאמרם ככתבם וכלשונם. הפירוש לפסוק "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך" הוא לעשות בדיוק כפי שיורונו חכמינו. בקיום תורה ומצוות אין דרך ביניים, יש רק דרך אחת!

לעיתים תזוזה קלה היא הגורמת למעבר ישיר ממצווה לעבירה ואף שבמבט הראשוני אין אנו נותנים דעתנו על כך. אמנם יש מצוות שאין כל קושי בקיומם ולא רק זאת אלא אנו אף מקיימים אותן באהבה ובמסירות נפש, אך מאידך יש איסורים וחומרות שאנו לעיתים נאבקים כדי לשומרם כראוי ולעיתים אף נדרשת גבורה נפשית כדי להתמודד עימם. סיפור נפלא אירע באשדוד, היכול ללמדנו מהי מסירות נפש אמיתית.

בזמנו התחוללה "סערה גדולה" בארץ (ובריכוזים חרדיים בחו"ל) בעקבות הוראת רבנים לאסור את חבישת הפאות לנשים, שמקורן משיער הודי, לאחר מידע שהתקבל כי השערות שהנשים ההודיות גוזזות ונמכרות לתעשיית הפאות הן משמשות כ"חלק" מעבודה זרה וכמובן כל דבר שנעשתה בו ע"ז אסור ליהנות ממנו.

סערה גדולה התחוללה, כאמור, ונשים שביררו את סוג השיער ממנו מורכבת פאותיהן הטבעיות או שהיו בספק לגביהן, נחפזו לשרוף אותן ובנתיים הלכו עם מטפחות ראש או כובעים כתחליף עד מציאת סוג פאה "כשר".

אחת הנשים, מורה במקצועה, שנהגה לחבוש פאה החליפה אותה במטפחת וכך היא הגיעה לכיתתה, כיתה ג', אותה חינכה. התלמידות הצעירות שעדיין לא הבינו כולן את סיבת השינוי במראה של המורה לא הגיבו. אחת התלמידות, ילדה בת תשע, אשר השינוי הפתיע אותה מאוד, העזה ושאלה את מורתה: "מדוע את מכסה את ראשך עם מטפחת?"

המורה, שהופתעה מהשאלה, ואולי אף נבוכה ממנה, לא איבדה עשתונותיה והשיבה לה: "את בוודאי שמעת שהרבנים גילו שיש בפאות הנשים חשש שנעבדה בהן ע"ז, ועד שהדבר לא יובהר ויותר ע"י הרבנים, אסור לנו ללכת עם פאות. על כן כיוון שאסור לאישה נשואה לגלות שיערה כיסיתי ראשי במטפחת".

לפתע קמה הילדה ממקומה, ניגשה אל המורה, חיבקה אותה בחוזקה והחלה ממררת בבכי חסר מעצורים.

"מדוע את בוכה?" נדהמה המורה. "קשה לי..." - מיררה הילדה בבכי. "אני לא מבינה... מה קשה לך? מילא לי קשה אבל לך? הפסיקי לבכות, תלמידה יקרה" - ביקשה המורה.

לתדהמת כולן, ללא אומר ודברים, הושיטה הילדה את ידה כלפי מעלה והסירה באחת את ה... פאה שהייתה על ראשה... בקול בוכים עמדה הילדה איתנה וסיפרה לחברותיה ולמורתה: "מזה שנה אני עוברת הקרנות בראשי עקב מחלתי וכל שערותי נשרו. השיער שבידי הוא פאה ולא שיערי הטבעי. כאשר סיפרה

פרשת שופטים

המורה עכשיו שיש חשש של ע"ז ורבנים אסרו לחבוש פאה, חשתי צמרמורת בכל גופי ולא יכולתי להישאר עם השיער הזה על ראשי אפילו עוד רגע אחד. " בקול חנוק מבכי אמרה לה המורה: "ילדתי, אולי לך מותר".

שצף של דמעות פרץ מעיני המורה וכל התלמידות, בכי שנמשך דקות ארוכות ואי אפשר היה לעוצרו.

איזו מסירות נפש!!! ממש מסירות נפש!!!

בל נשכח שמדובר בילדה בת... תשע שנים, ילדה שעדיין אין לה חיוב מצוות ואין ספק כי היא יכלה למצוא לעצמה כל מיני היתרים מקילים מדוע עכשיו היא עדיין יכולה להישאר עם הפאה.

ומה יקרה אם היא תשאיר את הפאה בבית, ובימים שעדיין לא נמצא הפתרון ההלכתי היא לא תגיע לביה"ס או שתדאג לפאה חלופית סינטטית או המורכבת משיער מארץ אחרת.

אין ספק כי זוהי גבורה נפשית שספק אם נשים צדקניות יכלו לעמוד בניסיון קשה זה.

אך זו כוונת הכתוב: "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל"- בדברי חכמים אין דרך ביניים, יש ימין ויש שמאל. השאלה היא לאיזה כיוון אתה הולך. לזוואי ואנו נלמד מילדה קטנה זו איך עובדים את ה' בתמימות, כיצד מקיימים את מצוותיו בלי לנטות כי הוא זה מ"כל אשר יורוך". אנו זקוקים לעוד הרבה תעצומות נפש כדי לעמוד בגבורה מעין זו. אנו בניסיונות יותר פשוטים מחפשים ומוצאים כל מיני "מסלולי היתרים וקולות של שעת הדחק" כדי להיחלץ ממצבים לא פשוטים.

הבה נחدد פסוק זה לנגד עינינו: לא תסור! לא תסור! .

מקור: אור דניאל